

R

RABAT-EVISSA, a. 1248, V. nota s. v. *Portmany*

RAFAL PAI, veg. *Alpara*. RAFALTROBAT, veg. *-Trobat, Rafal-*

RAFAUBETX (Calvià, Mall. 31, h-11-12)

Cala Rafaubetx, immediata a l'O de la gran punta extrema SO de la costa, la Punta de Cala Figuera. Encara que no s'hagués aclarit del tot, Coromines ja havia fet constar que hi ha interessant coincidència (segura, si més no, en l'aspecte lingüístic) amb el nom de la «pedra de *Reffalbeyt*». Ara consta com explotada pel doc. mallorquí de 1414 (BSAL III, 274a) i de nou en el de 1442 (*Raff-*) que hem extractat s. v. *Portals*; pels quals es comprova que això era precisament en aquest indret. L'anàlisi lingüística del nom d'aquesta pedra és clar (com s'ha explicat en el *DECat* VII, 37a 27-32): *ar-raff al-bäïd*, literalment 'els ràfeces blancs', format amb l'àr. *raff* (collectiu de l'ètimon del cat. *ràfec*, arag. *rafe*) + *bäïd*, plural de l'adj. *abiäd* 'blanc'. El canvi de *-lb-* en *-yb-* no necessita explicació, i el de *-ïd* era natural en una llengua on els plurals com *raigs*, *boigs*, sonen *räïts*, *böïts*. L'aplicació a les penyaloses parets d'aqueixa cala es compendria, sigui per comparació amb un mur proveït de ràfec, sigui perquè s'hagués extret d'allà pedra de construcció usada per fer ràfeces.

Aquí, doncs, la coincidència amb el mot *Rafal* és secundària, gairebé casual (així com així no es concep gaire un rafal en aquells llocs). Altrament en el mateix *DECat* es tracta de la història semàntica i origen del mot *rafal* arabisme que ha deixat tanta descendència en la toponímia de les Illes i País Valencià: i serà útil remetre-hi ací (vol. VII, 34b16-30, i n. 2).